

С Т А Н О В И Щ Е

**на представените трудове за участие в конкурс за академичната
длъжност „Доцент”, обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски”**

(ДВ., бр. 57/14.07.2017 г.)

Автор на становището: Доц. д-р Елена Велкова Ставрова,
катедра „Финанси и отчетност“, Стопански факултет на ЮЗУ „Неофит
Рилски“-Благоевград

Кандидат: Гл. ас. д-р Владимир Емилов Ценков, катедра
„Финанси и отчетност” при ЮЗУ „Н. Рилски” – Благоевград

I. Кратки биографични данни за кандидата

Г-н Владимир Емилов Ценков е роден на 9.12.1976 г. в гр. Видин.
През 2001 г. придобива образователната и квалификационна степен (ОКС)
„Бакалавър” по специалност „Финанси“, а през 2004 г. – ОКС „Магистър”
по същата специалност.

През 2008 г. защитава успешно дисертационен труд на тема
„Моделиране на променливостта и риска на българския капиталов пазар“
(По примера на фондовия индекс SOFIX) чрез прилагане на
иконометрични модели от семейството ARCH/GARCH” на и му е
присъдена образователната и научна степен „Доктор по икономика” от
Специализиран научен съвет Висша атестационна комисия при МС.

От 29 март 2010 г. е назначен като асистент, а на 7 март 2011 г. е
повишен в степен главен асистент към катедра „Финанси и отчетност” към
ЮЗУ „Н. Рилски” – Благоевград.

II. Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата

Кандидатът е представи в обобщен вид *всичките си* публикации за периода след защитения дисертационен труд, групирани по видове, както следва:

Таблица № 1

Вид на публикацията	Публикации	Страници	Държава на публикуване			
			България (на български и английски език)		Чужбина (на английски език)	
	Брой	Брой	Брой	Страници	Брой	Страници
Монографии	1	158	1	158	-	-
Учебници и учебни помагала	1	294	1	294	-	-
Статии и студии	7	178	3	90	4	88
Доклади	10	112	8	90	2	22
Общо	19	742	13	632	6	110

Представената научна продукция е *достатъчна* по обем в контекста на обявения конкурс и *изцяло отговаря* на профила на обявения конкурс за получаване на научно звание в изискваната научна област.

Налице е и е представен *монографичен труд* “Пазарна ефективност на капиталовите пазари от Централна и Източна Европа”, издаден от Университетско издателство “Неофит Рилски”, ISBN 978-954-00-0131-9, 2017), рецензирана от две хабилитирани в същото научно направление лица, съдържащ необходимите качествени характеристики и приноси характеристики, както и един *самостоятелен учебник* „Застрахователни отношения”.

В представените материали са включени още :

- *две самостоятелни студии*;
- *пет статии* в съавторство са в *индексирани издания* (Journal of Economic Literature/EconLit, RePEc, EBSCO, SCOPUS и др.);
- *10 научни доклади* (9 в съавторство, от които 4 на английски език, и един самостоятелен) на конференции с международно участие в България и в чужбина (Хърватска и Албания).

Научните приноси и възможността за популяризирането на резултатите от изследванията в представените публикации са получили своята оценка в *значителния брой (19) цитирания*, които идентифицират постиженията кандидата като разпознаваем изследовател сред експертната научната общност страни от няколко континента.

Гл. ас. д-р Владимир Ценков е бил научен ръководител и консултант на *трима докторанти в редовна форма на обучение*, от които двама (Соня Георгиева и Ани Стойцова-Стойкова) защитили успешно са дисертационните си трудове в областта на капиталовите пазари и връзката между оценяваните от тях борсови индекси в кризисен и посткризисен период.

Д-р Владимир Ценков е бил и Научен ръководител е на *112 дипломанти* в ОКС “Бакалавър” и “Магистър” и е рецензирал *148 дипломни работи* обучаващи се в двете форми на обучение по специалностите „Финанси“ и „Международни икономически отношения“.

Член е на *редакционния екип* на две списания („Journal of Science & Research” и “Икономика и управление”).

Д-р Владимир Ценков печели *първа награда* за научната разработка „Кризисни въздействия между развити и развиващи се капиталови пазари – по примера на държави от Централна и Източна Европа” през месец декември 2012 г. и към настоящия момент е член на Международната

академична комисия за рецензиране на разработки в Академичния конкурс „Д-р Иванка Петкова”.

Член е на българска научна организация : *Съюза на учените в България* и международно-представената *Société Universitaire Européenne de Recherches Financières (SUERF) – The European Money and Finance Forum*.

Рецензирал е три статии за наши и една за чуждестранно научни списания. Участва в разработването на *два проекта* по конкурси от Фонда за научни изследвания (2010 и 2011 г.).

На д-р Владимир Ценков е възложено провеждането на учебни занимания - *лекции* по учебни дисциплини от учебния план на специалностите „Финанси“ и „Счетоводство и контрол“: „Застраховане“; „Международно застраховане“; „Финансов мениджмънт“; „Пазар на дериватни ценни книжа“; „Финансови инвестиции“; „Управление на риска“ и „Глобална икономика“, както и *семинарни занятия* по дисциплините „Фондови борси“ и „Международно застраховане”.

Приносът на д-р Ценков и активната му работа за реализиране на мисията *Лабораторията за иконометрични изследвания* към факултета се реализира чрез успешно приключили проекти, колективни изследователски проекти и ползотворни *практически занимания* с докторанти от Стопански факултет на ЮЗУ, действия, които заслужават висока оценка.

На Д-р Владимир Ценков е възложена координацията от *дейностите* е по качеството на учебно-възпитателната работа от катедра „Финанси и отчетност“ и *участия в междуфакултетни комисии* към Отдела „Оценяване и поддържане на качеството“ на ЮЗУ „Н. Рилски“. Участва в подготовката и осъществяването на дейностите по осигуряване изпълнението на *коригиращите действия* след плановите одити на Стопанския факултет.

Д-р Владимир Ценков участва активно в *разработване на нови и актуализиране на действащи учебни планове* на специалности от професионално направление 3.8. „Икономика” (“Финанси”, „Счетоводство и контрол”, “Финансово-счетоводен мениджмънт” и “Международен бизнес”), а така също в разработването на *информационните доклади и съпътстващите ги документи, и приложения за акредитиране и следакредитационен контрол* на специалности в ОКС „Бакалавър”, ОКС „Магистър” и ОНС „Доктор” в същото професионално направление.

Д-р Владимир Ценков е работил по проекти, финансирани от програма „Човешки ресурси“:

- BG0501PO001-0037 „Модел за взаимодействие за повишаване пригодността за реализация на студентите между Стопанския факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски“-Благоевград и представители на бизнеса от Благоевградски регион в контекста на динамичен пазар на труда“, Оперативна Програма „Човешки Ресурси“, 2013-2015 година за актуализиране на учебната документация съобразно изискванията на пазара на труда;

- *Тюторинг* на студенти по проект BG 051PO001-3.3.07-0002 “Студентски практики” - първи и втори етап.

III. Основни приноси в научната, научно-приложната и преподавателска дейност на кандидата съгласно установените в ЮЗУ „Н. Рилски“ правила

Научните приноси на д-р Владимир Ценков могат да бъдат определени като усилия за *„Доказване с нови средства на съществени страни на вече съществуващи научни области, проблеми, теории, хипотези и др.“*

Систематизирано те могат да изглеждат по следния начин:

Първо. Установени са количествени доказателства за отхвърляне на допусканията за пазарна ефективност според слабата форма на Хипотезата

за ефективните капиталови пазари в Централна и Източна Европа (ЦИЕ) и в Югоизточна Европа (монография, с. 55-56; статии №№ 3, 4 и 5; студии №№ 1 и 2; доклади №№ 2, 9 и 10 от списъка на публикациите).

Второ. Доказани са експериментално и се потвърждават с няколко паралелни изследвания, че по отношение на капиталовите пазари от ЦИЕ Хипотезата за разделянето не се потвърждава, с изключение на българския и румънския пазар само за предкризисния период (монография, с. 73-74; статии 3, 4 и 5; студии 1 и 2; доклади 2, 9 и 10).

Трето. Констатира се нарушаване на пазарната ефективност на българската капиталова търговия (представена чрез индекса SOFIX), детерминирано не само от глобалната финансова криза от 2008 г., но и в контекста на връзката „развит-развиващ се пазар” (монография, с. 56-60; студия 1).

Четвърто. Установява се, че въпреки формалното поставяне на капиталовите пазари от ЦИЕ в обща група, между тях не съществува необходимата вътрешна групираност, както по отношение на динамика на тяхната ефективност, така спрямо обвързаността им с развитите глобални пазари (монография, с. 88; студия 2).

Пето. Аргументира се становището, че при директно сравняване между предкризисния и следкризисен период индексите на страните от ЦИЕ не представят подобрене на пазарната ефективност, независимо от степента на пазарното развитие (монография, с. 110; статия 3; доклад 9).

Шесто. Въз основа на тестване на връзката „потребителско/бизнес доверие - динамика на капиталовите пазари от Югоизточна Европа” са направени изводи за нейната значимост (монография, с. 118-124; статия 4).

В резултат на критичен анализ на представените от Д-р Владимир Ценков публикации и резултати от изследвания може да се направи изводът, че те са разработени със стила на автор добре боравещ с терминологичен и научен инструментариум, използващ и базиращ тези

изследвания на последните и най-актуални в тази област, и са *изцяло* негов личен принос.

IV. Критични бележки и препоръки

1. В стремежа си за представяне на научното знание в адекватно съдържание със съответната специализирана терминология авторът постига един усложнен, понякога прекалено обстоятелствен израз, който представящ учебно съдържание, предназначено за студенти го прави затруднено разбираем и възприемчив за студентите.

2. Въпреки неоспоримостта на научните изследвания, ангажиментите по извънаудиторна заетост в лабораторията по иконометрични изследвания, отдела по качеството, акредитационен процес и други ангажименти, препоръчвам на автора да отдели повече внимание за написването на учебни ръководства, учебни помагала, сборници с тестове и задачи по дисциплините, които преподава.

V. Заключение

Научното творчество и учебно-преподавателската дейност на кандидата отговарят на изискванията по обявения конкурс, поради което им давам своята висока и категорично *положителна оценка* и предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват за избирането на гл. ас. д-р Владимир Емилов Ценков на академичната длъжност “Доцент” по професионално направление 3.8 “Икономика”/Финанси, парично обращение, кредит и застраховка/.

16 октомври 2017 г.

Благоевград

Рецензент:

(Доц.д-р Е. Ставрова)